

Anonimizuota versija

Vertimas

C-132/21-1

Byla C-132/21

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2021 m. kovo 3 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Fővárosi Törvényszék (Sostinės apygardos teismas, Vengrija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. kovo 2 d.

Pareiškėjas:

BE

Kita administracinio proceso šalis:

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság
(Nacionalinė duomenų apsaugos ir informacijos laisvės institucija,
Vengrija)

***Fővárosi Törvényszék* (Sostinės apygardos teismas, Vengrija)**

Kitos administracinio proceso šalies pusėje į bylą įstojusi šalis: *Budapesti Elektromos Művek Zártkörűen Működő Részvénytársaság*

<...> Budapeštas <...>

<...> [nacionalinės proceso teisės nuostatos]

Ginčo dalykas: Administracinis skundas dėl <...> administracinio sprendimo duomenų apsaugos srityje

N u t a r t i s :

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas teikia Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kad šis teismas išaiškintų 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB 51 straipsnio 1 dalį, 52 straipsnio 1 dalį, 77 straipsnio 1 dalį ir 79 straipsnio 1 dalį, taip pat Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį, kiek šis straipsnis susijęs su šiomis nuostatomis.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas Europos Sąjungos Teisingumo Teismui teikia šiuos prejudicinius klausimus:

1. **Ar [Reglamento 2016/679] 77 straipsnio 1 dalis ir 79 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinamos taip, kad 77 straipsnyje numatytas administracinis skundas yra viešųjų teisių, o 79 straipsnyje numatytas teismo procesas – privačių teisių įgyvendinimo priemonė? Jeigu į šį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar iš to darytina išvada, kad administracinius skundus narinėti įgaliota priežiūros institucija yra pirmiausia įgaliota spręsti dėl pažeidimo padarymo?**
2. **Jeigu duomenų subjektas, kuris mano, kad tvarkant jo asmens duomenis buvo pažeistas Reglamentas 2016/679, tuo pačiu metu pasinaudoja teise pateikti skundą pagal šio reglamento 77 straipsnio 1 dalį ir savo teise imtis teisminių teisių gynimo priemonių pagal šio reglamento 79 straipsnio 1 dalį, ar laikytina, kad pagal Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį:**
 - a) **priežiūros institucija ir teismas privalo nepriklausomai išnagrinėti, ar padarytas pažeidimas, todėl gauti rezultatai gali būti net ir skirtingi; arba**
 - b) **kad priežiūros institucijos sprendimas yra svarbesnis vertinant, ar padarytas pažeidimas, atsižvelgiant į Reglamento 2016/679 51 straipsnio 1 dalyje nurodytus įgaliojimus (orig. p. 2) ir to paties reglamento 58 straipsnio 2 dalies b ir d punktuose suteiktas teises?**
3. **Ar Reglamento 2016/679 51 straipsnio 1 dalyje ir 52 straipsnio 1 dalyje užtikrinamas priežiūros institucijos nepriklausomumas turi būti aiškinamas taip, kad ši institucija, kuri nagrinėja 77 straipsnyje nurodytą skundą ir priima sprendimą dėl jo baigties, yra nepriklausoma nuo pagal 79 straipsnį kompetentingo teismo galutinio sprendimo, todėl ji turi teisę priimti kitokį sprendimą dėl to paties įtariamo pažeidimo?**

<...> [nacionalinės proceso teisės nuostatos]

Dėl pagrįstumo

- 1 Šis ginčą dėl duomenų apsaugos nagrinėjantis administracinis teismas remdamasis SESV 267 straipsniu prašo Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – Teisingumo Teismas) išaiškinti tam tikras Sąjungos teisės nuostatas, reikalingas sprendimui pagrindinėje byloje priimti.

Ginčo dalykas ir reikšmingos faktinės aplinkybės

- 2 Pareiškėjas, atitinkamos akcinės bendrovės (toliau – duomenų valdytoja) akcininkas, dalyvavo šios bendrovės 2019 m. balandžio 26 d. visuotiniame akcininkų susirinkime ir kelis kartus uždavė klausimus valdybos nariams ir kitiems visuotinio akcininkų susirinkimo dalyviams. Vėliau pareiškėjas paprašė duomenų valdytojos jam pateikti per visuotinį akcininkų susirinkimą padarytą garso įrašą, nes jame buvo nurodyti jo asmens duomenys. Duomenų valdytoja šį prašymą patenkino, tačiau pareiškėjui pateikė tik tuos segmentus, kuriuose kalba jis pats, o ne segmentus, kuriuose kalba kiti visuotinio akcininkų susirinkimo dalyviai. Pareiškėjas pateikė skundą kitai administracinio proceso šaliai, kaip priežiūros institucijai, prašydamas, pirma, pripažinti, kad duomenų valdytoja pasielgė neteisėtai ir pažeidė Reglamentą 2016/679, nes nepateikė jam visuotinio akcininkų susirinkimo garso įrašo (įskaitant, visų pirma, atsakymus į jo pateiktus klausimus), ir, antra, įpareigoti duomenų valdytoją jam pateikti tą garso įrašą. Kita administracinio proceso šalis pažeidimo nenustatė ir 2019 m. lapkričio 29 d. sprendimu <...> atmetė pareiškėjo skundą.
- 3 Pareiškėjas pateikė administracinį skundą dėl kitos administracinio proceso šalies sprendimo, visų pirma prašydamas jį pakeisti, o nepatenkinus šio reikalavimo – panaikinti šį sprendimą; dėl šio skundo iškelta pagrindinė byla dabar nagrinėjama prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiame teisme. Kita administracinio proceso šalis toliau laikosi sprendime išdėstytos pozicijos ir prašo atmesti administracinį skundą.
- 4 Tuo pačiu metu pareiškėjas kreipėsi į civilinius teismus, siekdamas pasinaudoti savo teisėmis pagal Reglamento 2016/679 79 straipsnį. Bylą antrąja instancija išnaginėjęs civilinis teismas galutiniu sprendimu pripažino, kad duomenų valdytoja pažeidė pareiškėjo teisę susipažinti su jo asmens duomenimis, nes, nepaisant jo prašymo, nepateikė jam visuotinio akcininkų susirinkimo garso įrašo segmentų su atsakymais į pareiškėjo klausimus. Todėl tas teismas įpareigojo duomenų valdytoją pateikti pareiškėjui tuos garso įrašo segmentus. Nagrinėjant administracinę bylą pareiškėjas prašė atsižvelgti į civilinio teismo priimtą sprendimą (**orig. p. 3**).

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvai ir šalių argumentai

- 5 Civiliniam teismui priėmus galutinį sprendimą, kita administracinio proceso šalis vykstant administraciniam procesui pasiūlė pradėti prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą motyvuodama tuo, kad tiek priežiūros institucijai, tiek civiliniams teismams yra suteikti lygiagretūs įgaliojimai. Prašymą priimti

prejudicinį sprendimą teikiantis teismas šiems abejonėms pritaria ir laikosi nuomonės, kad ginčui išspręsti būtina atriboti lygiagrečius įgaliojimus, o tam reikalingas teisinis Teisingumo Teismo išaiškinimas.

- 6 Kitos administracinio proceso šalies nuomone, Reglamento 2016/679 57 straipsnio 1 dalies a punktas leidžia daryti išvadą, kad priežiūros institucijai yra pirmiausia suteikti įgaliojimai prižiūrėti tinkamą šio reglamento taikymą ir pirmiausia ji užtikrina asmens duomenų apsaugą viešosios teisės srityje. Vis dėlto nei Reglamente 2016/679, nei nacionalinėse procesinėse taisyklėse nėra apibrėžtas administracinių institucijų ir civilinių teismų, sudarančių papildomą teisinės apsaugos lygį, įgaliojimų ryšys, todėl kyla esminė teisinio saugumo problema. Kita administracinio proceso šalis teigia, kad atsižvelgiant į nacionalinės proceso teisės aktų ypatumus, priežiūros institucija negalėjo dalyvauti nagrinėjant šią civilinę bylą (net kaip įstojusi į bylą šalis), todėl ji negalėjo išsakyti savo nuomonės. Kita administracinio proceso šalis teigia, kad ši byla nėra išskirtinė; jai yra žinoma apie dar kelis tokio pobūdžio procesus, kuriuose dėl tos paties pažeidimo duomenų subjektas vienu metu pradėjo administracinę procedūrą ir civilinį procesą.
- 7 Pareiškėjo nuomone, tiek pagal nacionalinės teisės aktus, tiek pagal Reglamentą 2016/679 duomenų subjektai gali įgyvendinti savo teises duomenų valdytojų atžvilgiu ir civiliniuose teismuose. Neabejotina, kad civiliniai teismai turi jurisdikciją nagrinėti pažeidimus duomenų apsaugos srityje ir įpareigoti atlyginti padarytą neturtinę žalą. Pareiškėjo teigimu, priežiūros institucijos sprendimas byla dėl duomenų apsaugos nagrinėjančiam teismui nėra privalomas.

Reikšmingos teisės nuostatos

- 8 Europos Sąjungos teisės aktai
- Reglamentas 2016/679:
- 51 straipsnio 1 dalis
 - 52 straipsnio 1 dalis
 - 57 straipsnio 1 dalies a ir f punktai
 - 58 straipsnio 2 dalies b ir d punktai
 - 77 straipsnio 1 dalis
 - 78 straipsnio 1 dalis
 - 79 straipsnio 1 dalis
 - 82 straipsnio 6 dalis

Pagrindinių teisių chartija: 47 straipsnis

9 Nacionalinės teisės aktai

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. Törvény (2011 m. Įstatymas CXII dėl su informacija siejamos apsisprendimo teisės ir informacijos laisvės; toliau – Įstatymas dėl laisvės teikti informaciją) (**orig. p. 4**)

22 straipsnis

Įgyvendindamas savo teises, duomenų subjektas pagal VI skyriaus nuostatas gali:

- a) prašyti, kad [*Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság* (Nacionalinė duomenų apsaugos ir informacijos laisvės institucija, toliau – Institucija)] pradėtų tyrimą dėl duomenų valdytojo taikytos priemonės teisėtumo, jei ši apriboja duomenų subjekto galimybę naudotis 14 straipsnyje apibrėžtomis teisėmis arba atmeta duomenų subjekto prašymą, kuriuo šis siekia pasinaudoti savo teisėmis, ir
- b) prašyti Institucijos atlikti administracinę duomenų apsaugos procedūrą, jei duomenų subjektas mano, kad tvarkydamas jo asmens duomenis duomenų valdytojas, jo atstovas arba duomenų tvarkytojas, veikiantis pagal duomenų valdytojo nurodymus, pažeidė teisės aktuose arba privalomuose Europos Sąjungos teisės aktuose įtvirtintas asmens duomenų tvarkymo nuostatas.

23 straipsnis

1. Duomenų subjektas gali pareikšti ieškinį duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui dėl į duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo veiklos sritį patenkančių duomenų tvarkymo operacijų, jeigu mano, kad tvarkydamas jo asmens duomenis duomenų valdytojas, jo atstovas arba duomenų tvarkytojas, veikiantis pagal duomenų valdytojo nurodymus, pažeidė teisės aktuose arba privalomuose Europos Sąjungos teisės aktuose įtvirtintas asmens duomenų tvarkymo nuostatas.

<...>

4. Į teismo procesą gali įstoti ir procesinio veiksnio neturinčios šalys. Institucija gali įstoti į bylą duomenų subjekto pusėje ir palaikyti jo reikalavimus.
5. Jeigu teismas patenkina ieškinį, jis kartu nustato pažeidimą ir įpareigoja duomenų valdytoją arba atitinkamai duomenų tvarkytoją:
 - a) nutraukti neteisėtą duomenų tvarkymą,
 - b) atkurti duomenų tvarkymo teisėtumą, ir (arba)

- c) tiksliai atlikti nustatytus veiksmus duomenų subjekto teisių įgyvendinimui užtikrinti,

ir prireikus kartu priima sprendimą dėl reikalavimų atlyginti turtinę ir neturtinę žalą.

<...> [ankstesnėje dalyje nurodyto sprendimo paskelbimo atvejai]

38 straipsnis

1. Institucija yra nepriklausoma valstybinės valdžios įstaiga.
2. Institucijos uždavinys – prižiūrėti ir skatinti teisės į asmens duomenų apsaugą ir teisės susipažinti su viešojo intereso duomenimis bei dėl viešojo intereso priežasčių atskleidžiamais duomenimis taikymą, taip pat skatinti laisvą asmens duomenų judėjimą Europos Sąjungoje.

2a. Institucija vykdo Reglamente 2016/679 priežiūros institucijai suteiktus uždavinius ir įgaliojimus, susijusius su Vengrijos jurisdikcijai priklausančiais teisės subjektais, laikydamosi minėto reglamento ir šio įstatymo nuostatų.

3. Įgyvendindama šio straipsnio 2 ir 2a dalyse nurodytus uždavinius ir vadovaudamasi šio įstatymo nuostatomis, Institucija, be kita ko, privalo:

- a) atlikti tyrimus tiek gavus skundą, tiek savo iniciatyva,
- b) vykdyti duomenų apsaugos administracinę procedūrą tiek duomenų subjekto prašymu, tiek savo iniciatyva,

<...> [su šia byla nesusiję uždaviniai]

- e) prireikus įstoti į teismo procesą, pradėtą trečiosios šalies prašymu,

<...> [su šia byla nesusiję uždaviniai]

- h) vykdyti kitus uždavinius, kurie valstybių narių priežiūros institucijoms yra pavesti privalomais Europos Sąjungos teisės aktais, be kita ko, Reglamentu 2016/679, Direktyva (ES) 2016/680, taip pat įstatymais.

<...> (**orig. p. 5**)

5. Institucija yra nepriklausoma ir vadovaujasi tik įstatymais; vykdydama savo uždavinius, ji negali gauti kitų nurodymų, ir šiuos uždavinius vykdo nepriklausomai nuo kitų įstaigų ir kitų asmenų įtakos. Institucijos uždaviniai gali būti nustatyti tik įstatyme.

A bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. Törvény (2011 m. Įstatymas Nr. CLXI dėl teismų organizavimo ir administravimo; toliau – Teismų įstatymas)

6 straipsnis

Teismų sprendimai yra visuotinai privalomi, įskaitant atvejus, kai teismas nusprendžia turintis ar neturintis jurisdikcijos nagrinėti bylą.

Motyvai, kuriais remiantis teikiamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą

- 10 Teisingumo Teismas dar nėra išaiškinęs Reglamento 2016/679 77 ir 79 straipsnių šiose nuostatose numatytų įgaliojimų atribojimo požiūriu. Šiais straipsniais atitinkamiems teisės subjektams suteikiamos teisės, kurias galima įgyvendinti lygiagrečiai, tačiau lygiagretus šių teisių įgyvendinimas gali sukelti abejonių dėl teisinio saugumo (taip yra pagrindinėje byloje). Pagal nacionalines procesines taisykles priežiūros institucijos sprendimai civiliniams teismams nėra privalomi, todėl neatmestina galimybė, kad civilinis teismas, remdamasis tomis pačiomis faktinėmis aplinkybėmis, priims priežiūros institucijos sprendimui prieštaraujantį sprendimą.
- 11 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas yra administracinis teismas, veikiantis pagal Reglamento 2016/679 78 straipsniu jam suteiktą jurisdikciją ir atliekantis priežiūros institucijos sprendimo kontrolę. Nuo priežiūros institucijos įgaliojimų priklauso ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio administracinio teismo jurisdikcija, nes pastarasis gali atlikti šios institucijos sprendimo teisėtumo kontrolę tik priežiūros institucijos kompetencijai priklausančiais teisiniais klausimais. Pagrindinėje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas privalo patikrinti priežiūros institucijos sprendime išdėstytas išvadas dėl Reglamento 2016/679 pažeidimo, kadangi civiliniai teismai, įgyvendindami šio reglamento 79 straipsnyje numatytą jurisdikciją, jau yra priėmę galutinį sprendimą tuo pačiu teisiniu klausimu. Civilinio teismo sprendimas pagrindinėje byloje neturi *res judicata* galios, nes bylos šalys nėra tapačios. Pareiškėjas tiek civilinėje byloje, tiek ir pagrindinėje byloje yra teisės subjektas, kurio asmens duomenys tvarkomi, tačiau kita administracinio proceso šalis civilinėje byloje buvo duomenų valdytoja, o pagrindinėje byloje – priežiūros institucija, kurios pusėje į bylą įstojo ir kurios reikalavimus palaiko duomenų valdytoja. Pagal Įstatymo dėl laisvės teikti informaciją 23 straipsnio 4 dalį priežiūros institucija gali į civilinę bylą įstoti tik atitinkamo teisės subjekto pusėje ir palaikyti jo reikalavimus. Tačiau nagrinėjamu atveju priežiūros institucija pritaria ne pareiškėjo, o duomenų valdytojos pozicijai, todėl sąlygos jai įstoti į civilinę bylą nebuvo įvykdytos.
- 12 Neabejotina, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas turi išnagrinėti tas pačias faktines aplinkybes ir tą patį pažeidimą, dėl kurių civilinis teismas jau yra priėmęs galutinį sprendimą, aiškindamas tuos pačius Europos Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus. Pagal nacionalines procesines taisykles, net jei civilinio teismo sprendimas nėra privalomas administraciniam teismui, [šis]

negali nepaisyti bendrojo teisinio saugumo principo, pagal kurį teismų sprendimai yra visuotinai privalomi (Teismų įstatymo 6 straipsnis).

- 13 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo teigimu, Reglamento 2016/679 77 ir 79 straipsniuose numatytomis teisių gynimo priemonėmis negali būti siekiama nustatyti lygiagrečius įgaliojimus nagrinėti tas pačias faktines aplinkybes ir tą patį pažeidimą, todėl Teisingumo Teismas turėtų juos atriboti. Priešingu atveju iškiltų grėsmė priimti prieštarigus sprendimus, o tai rimtai pakenktų teisiniam saugumui, žvelgiant tiek iš duomenų valdytojo, tiek iš teisės subjekto, kurio duomenys tvarkomi, pusės. **(orig. p. 6)**
- 14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas svarsto galimą aiškinimą, panašų į konkurencijos teisės srityje sukurtą sistemą, pagal kurią visiškai įmanoma atriboti naudojimąsi viešosiomis teisėmis nuo naudojimosi privačiomis teisėmis, nepažeidžiant duomenų subjektų įgaliojimų ir teisių. 2014 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/104/ES dėl tam tikrų taisyklių, kuriomis reglamentuojami pagal nacionalinę teisę nagrinėjami ieškiniai dėl žalos, patirtos dėl valstybių narių ir Europos Sąjungos konkurencijos teisės nuostatų pažeidimo, atlyginimo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog valstybės narės užtikrina, kad konkurencijos institucijos galutiniu sprendimu nustatytas konkurencijos teisės pažeidimas būtų laikomas negincijamai nustatytu ieškinių dėl žalos atlyginimo tikslais. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas pažymi, kad šios dvi teisinės sistemos yra panašios, nes Reglamento 2016/679 82 straipsnio 6 dalyje, skirtoje teisės į žalos atlyginimą įgyvendinimui, aiškiai daroma nuoroda į 79 straipsnyje numatytą teisminę procedūrą, o ši Vengrijos teisės sistemoje priskiriama civilinių teismų jurisdikcijai, nors apskritai įgaliojimai prižiūrėti tame reglamente numatytų pareigų laikymąsi yra suteikti priežiūros institucijai.
- 15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo teigimu, Reglamento 2016/679 77 straipsnyje numatytas skundas yra viešųjų teisių įgyvendinimo priemonė (nepaisant to, kad duomenų subjektas pateikia skundą ar prašymą), o 79 straipsnyje numatyta teisminė teisių gynimo priemonė yra neatsiejama nuo privačių teisių įgyvendinimo. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo manymu, atitinkamas fizinis asmuo savo nuožiūra gali pasinaudoti bet kuria iš šių teisių gynimo priemonių, ir nė viena iš jų nėra būtina pasinaudoti kita teisių gynimo priemone, o bet kurios iš šių priemonių pasirinkimas neužkerta kelio pasinaudoti kita teisių gynimo priemone. Teisingumo Teismas 2017 m. rugsėjo 27 d. Sprendime *Puškár* (C-73/16, EU:C:2017:725) (toliau – Sprendimas *Puškár*) nusprendė, kad „Europos Sąjungos žmogaus teisių chartijos 47 straipsnis turi būti aiškinamas kaip nedraudžiantis nacionalinės teisės aktų, pagal kuriuos asmens, tvirtinančio, kad pažeista jo teisė į asmens duomenų apsaugą, užtikrinama 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, teisė pareikšti ieškinį teisme siejama su sąlyga prieš tai išnaudoti apskundimo galimybes nacionalinėse administracinėse institucijose, su sąlyga, kad konkretūs šių apskundimo galimybių įgyvendinimo būdai neturi

neproporcingo poveikio šioje nuostatoje nustatyta teisei į veiksmingą teisminę gynybą“ (Sprendimo *Puškár* rezoliucinės dalies 1 punktą). Tame sprendime Teisingumo Teismas pripažino, kad išankstinis administracinio skundo nagrinėjimas leidžia pasiekti teisėtus viešojo intereso tikslus, pavyzdžiui, neapkrauti teismų ginčais, kuriuos gali iš karto išspręsti atitinkamos administracinės institucijos, ir padidinti teismo proceso veiksmingumą, nagrinėjant ginčus, kuriuose pareiškiami ieškiniai teisme, nors jau buvo pateiktas skundas (Sprendimo *Puškár* 67 punktą).

- 16 Pagrindinėje byloje, kurios faktinės aplinkybės skiriasi nuo Sprendimo *Puškár*, nacionaliniuose teisės aktuose nėra nustatyta, kad prieš pareiškiant ieškinį turi būti išnaudotos turimos administracinės teisių gynimo priemonės. Pagrindinėje byloje teisės aiškinimo klausimas kyla būtent dėl to, kad lygiagrečiai taikomos teisių gynimo priemonės gali lemti skirtingus rezultatus. Jei fizinis asmuo vienu metu naudojasi abiem teisių gynimo priemonėmis tam, kad būtų pašalintas tas pats pažeidimas, atsižvelgiant į tai, kuriam teismui yra pirmiausia suteikta jurisdikcija nustatyti pažeidimą, reikalinga atriboti priežiūros institucijos įgaliojimus (taip pat administracinių teismų, kuriems pagal Reglamento Nr. 2016/679 78 straipsnį yra pavesta nagrinėti skundus dėl administracinių sprendimų, jurisdikciją) ir civilinių teismų, kurie pagal 79 nagrinėja privatinę teisę pagrįstus ieškinius, jurisdikciją (**orig. p. 7**). Kaip nurodyta Sprendime *Puškár*, teismo proceso veiksmingumo stiprinimas yra teisėtas bendrojo intereso tikslas, o jį, kaip teigia prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas, būtina pasiekti visose valstybėse narėse, neatsižvelgiant į nacionalinių proceso teisės aktų skirtumus.
- 17 Vertikalus įgaliojimų lygiagretumas taip pat kelia problemų, nes Reglamento 2016/679 117 konstatuojamojoje dalyje nurodytas tikslas, pagal kurį priežiūros institucijų, įgaliotų visiškai nepriklausomai atlikti savo uždavinius ir vykdyti savo įgaliojimus, įsteigimas valstybėse narėse yra viena iš esminių fizinių asmenų apsaugos tvarkant jų asmens duomenis dalių, kurių valstybės narės privalo įgyvendinti pagal 51 straipsnio 1 dalį, būtų iš dalies suvaržytas, jei ieškinyje teisme būtų pareikštas pirmiau už administracinį skundą. Jei būtų leidžiama administracinį skundą ir ieškinį teisme pareikšti tuo pačiu metu, o galutinis teismo sprendimas būtų priimtas anksčiau, jis būtų privalomas priežiūros institucijai, nagrinėjančiai dėl tos pačių faktinių aplinkybių pateiktą skundą. Taigi tokiu atveju Reglamento 2016/679 58 straipsnyje numatyti priežiūros institucijos įgaliojimai būtų apriboti.
- 18 Byloje *Facebook Ireland ir kt.* (C-645/19) 2021 m. sausio 13 d. pateiktos generalinio advokato M. Bobek išvados (toliau – generalinio advokato išvada byloje *Facebook*) 95–97 punktuose yra nurodyta, kad siekiant užtikrinti aukšto lygio fizinių asmenų apsaugą, būtina užtikrinti nuoseklumą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsniui taikyti būtinas ne tik horizontalus (t. y. priežiūros institucijų veikimo) nuoseklumas, bet ir vertikalus administracinių ir teisminių teisių gynimo priemonių nuoseklumas. Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje įtvirtintą teisę į veiksmingą teisminę gynybą galima užtikrinti tik per teisinį saugumą, t. y.

nepriklausomoms už skundų nagrinėjimą atsakingoms institucijoms nuosekliai taikant teisę. Nuoseklumo sumetimais tikslinga suteikti pirmenybę toms teisių gynimo priemonėms, kuriomis tuo pačiu metu gali naudotis fiziniai asmenys. Tai įmanoma tik aiškinant Reglamentą 2016/679, nes tiek priežiūros institucija, tiek teismai, nevirsydami savo kompetencijos ribų, sprendimus priima nepriklausomai.

- 19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nagrinėjamoje byloje dėl administracinio skundo, pareikšto dėl priežiūros institucijos sprendimo pagal Reglamento 2016/679 78 straipsnį, iškilo klausimas dėl horizontaliai lygiagrečios administracinio teismo ir civilinio teismo jurisdikcijos. Kadangi nėra galimybių atriboti jurisdikcijos, jei asmuo tuo pačiu metu prašo dėl to paties įtariamo pažeidimo pradėti Reglamento 2016/679 77 straipsnyje numatytą administracinę procedūrą ir 79 straipsnyje numatytą teisminę procedūrą, generalinio advokato išvados *Facebook* byloje 171 punkte nurodyta problema iškils ir dėl administracinio teismo bei civilinio teismo jurisdikcijos. Iš tiesų tarp priežiūros institucijos priežiūrą vykdančio administracinio teismo, įgyvendinančio 78 straipsniu jam suteiktus įgaliojimus, ir pagal 79 straipsnį veikiančio civilinio teismo galėtų prasidėti „[lygiagrečios] lenktynės siekiant pirmo teismo sprendimo“. Taigi tas teismas, kuris pirmasis priima galutinį sprendimą, ir turi jurisdikciją nuspręsti, ar konkrečiu atveju duomenys tvarkomi teisėtai, ar ne.
- 20 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas sutinka su priežiūros institucijos nuomone, kad pagal Reglamento 2016/679 51 straipsnio 1 dalimi suteiktus įgaliojimus ir 57 straipsnio 1 dalies a ir f punktuose (**orig. p. 8**) bei 58 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose numatytus uždavinius ir įgaliojimus priežiūros institucija yra pirmiausia įgaliota tirti ir prižiūrėti, kaip vykdomos šiame reglamente nustatytos pareigos. Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas siūlo Teisingumo Teismui patvirtinti išaiškinimą, kad tuo atveju, kai dėl to paties pažeidimo priežiūros institucija vykdo (ar vykde) procedūrą, šios institucijos sprendimui šioje byloje (taip pat kontrolę vykdančio administracinio teismo sprendimui) teikiama pirmenybė konstatuoti pažeidimą, o šiose administracinėse procedūrose ir administracinėse bylose pagal Reglamento 2016/679 79 straipsnį veikiančių civilinių teismų išvados neturi privalomosios galios.
- 21 Šiam ginčui išspręsti ir pažeidimui nustatyti būtina atriboti priežiūros institucijos, jos sprendimo kontrolę vykdančio administracinio teismo ir pagal Reglamento 2016/679 79 straipsnį veikiančio civilinio teismo įgaliojimus. Šiuo tikslu svarbu priminti, kad, nepripažinus priežiūros institucijos įgaliojimų prioritetiniais, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas, laikydamasis teisinio saugumo principą, turėtų vadovautis galutiniame civilinio teismo sprendime padarytomis išvadomis ir pats negalėtų vertinti administraciniame sprendime dėl pažeidimo padarytų išvadų teisėtumo, o tai praktiškai reikštų, kad Reglamento 2016/679 78 straipsnyje numatyta jurisdikcija nebūtų įgyvendinta.

- 22 Be to, jei dabartinė padėtis nesikeistų, tai lemtų teisinį nesaugumą apskritai, nes privalomoji administracinių ir civilinių teismų priimtų sprendimų galia dar neišnagrinėtoms byloms priklausytų nuo šių sprendimų priėmimo laiko.

<...> [nacionalinės proceso teisės nuostatos]

Budapeštas, 2021 m. kovo 2 d.

<...> [parašai]

DARBINIS VERTINIMAS